

LECKEKÖNYV

Pásztorok

Zoom

A szent Isten egyetlenét, Íme, jászolba fektették. Az ember gyarló testébe Öltözött az örök ige.

*Kit be nem foghat a világ, Most Mária öleli át. Az Isten, ki alkot, teremt, Mint gyermek, köztünk megjelent.
Örök világosság jött el, Betölti földünk fényével, Hogy legyünk megváltottai, A világosság fiai.*

Úgy jött a földre szegényen, Hogy minket gazdaggá tegyen, Hogy mint mennyben az angyalok, Már itt lehessünk boldogok.

Isten tette mindezeket, Hogy lássuk, mennyire szeret. Jer, keresztyének, zengjetek Az Úrnak örömeinek!

**Luther Márton
1483-1546.**

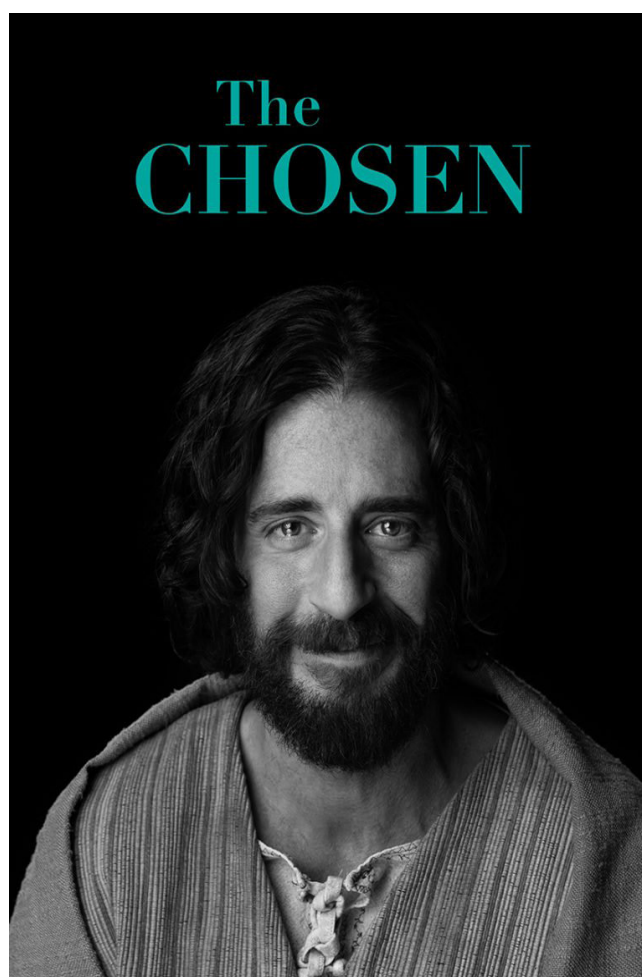
Krisztus megszületett!

– már filmvásznon is

Krisztus születésének tematikájában meglepően sok festmény, zenemű és vers fellelhető a művészettörténetben. Egészen a kora keresztény időktől napjainkig új alkotások születnek a Fiú születéséről, habár a feldolgozás lehetséges eszközei gyarapodni látszanak a kor és a technika haladásával. A legtöbb festmény középkorban épült templomok freskójára készült, és szintén ebből a korból ered Jézus születésének jelmezekben történő eljátszása is – akkor még a passiójátékok keretein belül –, ami bizonyos gyülekezetekben a mai napig része a karácsonyi istentiszteleteknek. Izgalmasnak találtam a kortárs művek között szétnézni a témában, és azt tapasztaltam, hogy habár Krisztusról viszonylag sok alkotás születik, születésének témakörében lényegesen kevesebb. Találtam azonban egy 2017-es kisfilmet, melyet egy Amerikában élő baptista filmrendező, Dallas Jenkins álmodott, írt és rendezett meg. Különösen ügyelt arra, hogy a film minden, a Bibliában fellelhető történetet pontosan tartalmazzon, és hogy a kerettörténet se menjen szembe a biblikus alappal. A *The Shepherd*, magyarul „A Pásztor” címmel ellátott rövidfilm eredetileg a rendező gyülekezetének készült karácsonyra, és egy barátja farmján forgatták. Habár eredetileg önálló alkotásnak készült, mára a szintén Dallas Jenkins nevéhez köthető *The Chosen* sorozat bevezető epizódjaként funkcionál, mely Jézus életét mutatja be több évadon keresztül. A rövidfilm Simon, egy birkapásztor szemszögéből mutatja be Jézus születését, és az azt megelőző körülményeket a zsidók életében. A cím így válik kétértelművé, hiszen Krisztus jól ismert szimbóluma is a pásztor. Nagyon izgalmas megoldásnak találtam, hogy Mária és József úgy kapcsolódik be a történetbe, hogy már megérkezve Betlehembe, a város

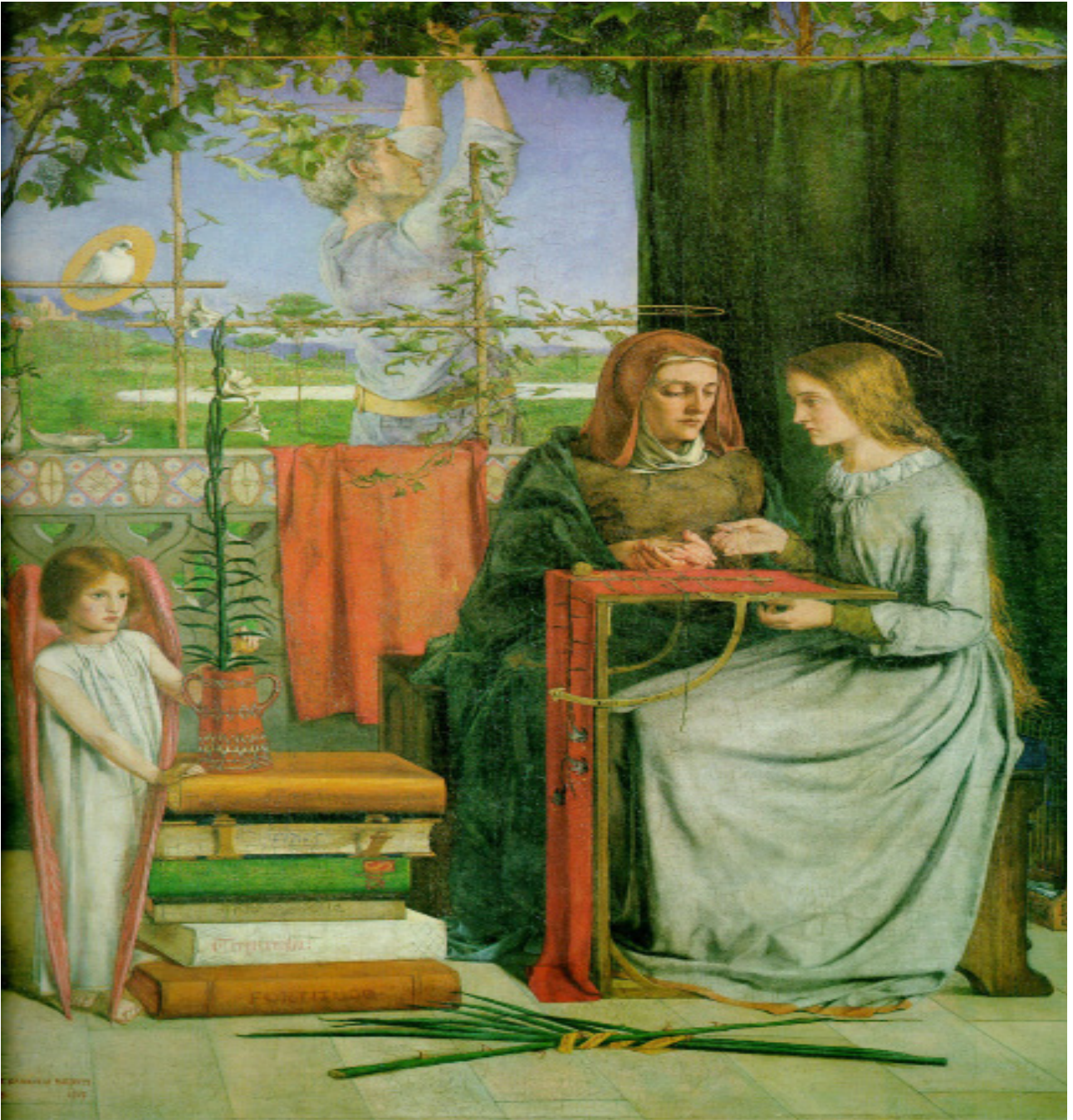
forgatagában találkoznak Simonnal, aki vizet ad nekik. Legközelebb pedig már a jászolnál találkoznak. Ezek az apró, kitálat bár, de nagyon egyszerű, életszerű szituációk egészen közel tudják vinni a nézőt az egész cselekményhez, hiszen a mindennapokban is ilyen találkozások történnek velünk. Isten útjai csodálatosak. Úgy gondolom, a Krisztusra hangolódásban érdemes időt és figyelmet adni a *The Shepherd*-nek, és hálát adni Istennek, hogy ennyiféle módon beszélhetünk az evangéliumról.

Loboda Izabella

Áhítat

*„Szívem magasztalja az Urat,
és lelkem ujjong Isten, az én Szabadítóm előtt,
mert rátekintett szolgálója megalázottságára.
Íme, mostantól fogva boldognak mond engem minden nemzedék,
mert nagy dolgokat tett velem a Hatalmas. Lk 1,46-49*

Gabriel Rossetti: „Mária lánysága” című festményén még nincs látható nyoma áldott állapotnak, Gábriel angyal is még csak gyerek, de már nyúl a fehér lili-

om szára után. Mária pedig a hímző asztal fölé hajol és – anyja vigyázó szemei előtt, liliom-mintát hímez a vérvörös szövetre.

A kép jól szemlélteti a megszentelt várakozást és a megtestesülés (incarnatio) minden tudást és képzeletet felülmúló csodáját: a kétfülű váza, melyből kimagaslik a szálegyenes lilium, régi, mívés könyvek halmazán áll, mintegy a minden bölcsességet meghazudtoló és felülmúló isteni tett megjövendöléseként. A háttérben egy légiesen mozgó, elragadtatott, szinte táncoló kertész figurája jól kiegészíti az elől látható alakok kicsit merev ünnepélyességét. Krisztus érkezik és már a várakozásban megszenteli a fogadására készülöket. Várakozás, melyben már ott van az elragadtatott öröm. Hogy ki-kí mennyire várja ezt a mostani karácsonyt? Szeretnénk, és kívánjuk, hogy mindenki számára várva várt ünnep legyen. A belső békéért, a meglepetésekért, a találkozásokért, melyek azért reméljük lesznek, a vírushelyzet ellenére is, vagy az újból megismételhetőség örömeért, de leginkább azért mert ember voltunk – előre nem várt módon – felértékelődött: lényegében ennek az ünnepe karácsony. Az adventi várakozásban pedig lehetőségünk van a megtisztulásra, hiszen ez a megtisztulás időszaka. De hogyan történik ez? Nem éppen az öröm és boldogság tisztít meg? És nem attól szennyes valójában az ember, ha már örülni, boldogságot érezni sem tud? Ezt felismerve magamban arra jutottam, hogy csak boldog embereknek szabadna karácsonykor megszólalni. Vajon tudunk valakinek boldogságot vinni az életébe!? Néha úgy tűnik, semmi sem egyszerűbb ennél, néha pedig úgy, hogy nagyon nehéz, majdnem lehetetlen. Szól erről egy történet, melyet Nosrat Peseschkian közöl egyik könyvében: „Egy fejedelem halálos betegen feküdt. Országá orvosai ott álltak ágya körül és mind azon a véleményen voltak, hogy csak egyvalami hozhat gyógyulást: egy boldog ember inge, amit a fejedelem feje alá kell tenni. Futárok indultak minden irányba, átkutattak minden várost, minden falut és minden kunyhót, hogy találjanak egy boldog embert. De bárkitől

kérdezték, hogy boldog-e, mindenki csak gondokról és bajokról panaszkodott. Végül, mikor már feladták a reményt, egy pásztorra akadtak a futárok, aki vidáman dalolva őrizte nyáját. „Boldog-e?” Kérdezték. Mire azt mondta: „Nem tudok elképzelni olyan embert, aki boldogabb lehet, mint én.” „Akkor add nekünk az ingedet.” Kiáltották a futárok. De a pásztor csak annyit mondott: „Nekem nincs ingem.” A szomorú hír, hogy az egyetlen boldog embernek, akivel a futárok találkozottak, még csak egy inge sincs, elgondolkoltatta a fejedelmet. Három nap és három éjjel senkit sem engedett magához, A negyedik napon végül szétoztotta a nép között selyempárnáit és drágaköveit, és ha igaz a legenda, attól fogva a fejedelem újra egészséges és boldog volt.”

Különös, de a segítség egyúttal önsegítés is. Erről is szól ez a történet: Aki másnak segít, az magán is segít. Aki másnak a baját, ínségét orvosolni tudja, az saját ínségét is felszámolja.

Soha máskor olyan fájdalmasan, olyan elemi erővel nem éli át az ember a hiányait, az ínségét, mint karácsonykor. Ha nincs módunk átélni a teljességet szenteste, akkor a hiány nagyon fájdalmas, és a legfájdalmasabb ilyenkor. Ha már nem él az, aki teljessé tehetné, vagy már nem velünk él. Vagy ha magányunk és csonkaságunk sosem látott jobb napokat, és csak ábrándozhatunk arról, hogy egyszer más lesz, egyszer talán majd teljes lesz...

Valami teljesre vágyunk, és ebben a vágyakozásunkban érhet el bennünket örömtelien vagy fájdalmasan a karácsony - de elér és vagy összeszorítja szívünket, vagy elégedett örömmel tölti el, aszerint, hogy életünk jelen időszakában körülményeinkből mi következik, de az biztos, hogy nem hagy érintetlenül senkit.

Éppen az örömből vagy éppen a fájdalomtól ismerhetjük fel magunkban a vágyat.

Vannak egyéni és közösségi vágyak. Így érkezünk el a karácsony igazi tartalmához, hiszen az Újszövetség úgy mutatja be Jézus születését, mint régóta megfogalmazódott közösségi vágyak beteljesülését. „Íme, a szűz fogan méhében, és fiút szül, akit Immánuelnek neveznek, ami azt jelenti: Velünk az Isten.”

A zsidó nép, közösség régi vágya volt, hogy újra elhozza valaki a Dávidi királyságot, a hön óhajtott, vágyott függetlenséget, megteremti az erős, politikailag független, önálló Judeát. És ebben a küzdelemben, melyet Immánuel visz véghez, a nép megtapasztalhatja Isten közvetlen segítségét. Azt, hogy Isten velük van.

De a vágyak és remények sosem úgy teljesülnek, ahogy elképzeljük, sosem teljesen úgy, ahogy elvárásaink szerint történnie kellene.

Lukács Evangéliuma szerint Jézus tanítványaival bebocsátást kér egy samáriai faluba, de nem fogadták be őket, erre a tanítványok azt kérdezték tőle: „Uram, akarod-e, hogy azt mondjuk, szálljon le tűz az égből és eméssze meg őket, ahogy Illés is tette.”

A tanítványok arra az esetre hivatkoznak, amikor Illés kétszer is tüzet kért az égből, hogy megölje Ahazjá király követeit. Ugyanis Ahazjá hűtlen lett az Úrhoz, és egy idegen nép istenéhez, Ekrón istenéhez pártolt, ezért haragudott rá Illés és ezt a haragját ilyen gyilkos módon nyilvánította ki. Mi volt erről Jézus véleménye? Jézus még a puszta gondolatot is elutasítja, hogy valami hasonlót tegyenek az ő nevében a tanítványok: „Nem tudjátok, milyen lélek van bennetek.” Mondja tanítványainak. Mintha csak azt mondta volna ezzel: „Gonosz, sőt, a leggonoszabb lélek van bennetek. A legrosszabb ez lenne, amit tehetnétek.” Jézus halani sem akar róla, sőt egyenesen tiltakozik, hogy az ő ügyét és a megfélemlítés, az erőszak eszközeit összekapcsolják. Az Ő személye és ügye, az evangélium mellé még véletlenül sem kerülhet erőszak, még hirtelen felindulásból, sértett igazságérzetből sem.

Jézus nem akart Istennek olyan követe lenni, aki olyan, mint az ötvösnek tüze, és mint a ruhamosó lúgja. Nem cso-

da, hogy Keresztelő János a végén már elbizonytalanodott Jézus személyét illetően, és a börtönből ezt a kérdést intézi hozzá: „Te vagy-e az eljövendő, vagy mást várjunk?”

Hogy Jézus egészen másként képzelt el a megtisztulást, mint akár Illés próféta, Malakiás próféta és Keresztelő János és még sokan mások, azt egy példázata bizonyítja: a búza és konkoly példázata. A példázat szerint jött a megvető és elvetette a jó búza-magot, majd jött a gonosz és elvetette a konkolyt. A gazda szolgálói megkérdezték: kiszedjük-e a konkolyt? Mire a gazda azt válaszolja: - Ne, mert még a búzát is kiszaggatnátok.

Az üzenet világos! Ha jön az ÚR követe, azért, hogy megtisztítsa előtte az utat, az csak belsőleg, lélekben való felkészülést, megtisztulást jelenthet.

Éppen karácsonyra való várakozásunk erősíthet bennünket abban, hogy megtisztulni leginkább a közösen átélt öröm és boldogság révén lehet. Habár Keresztelő tévedett azzal kapcsolatban, hogy milyen eljövotelt képzelt el, magában az érkezésben nem tévedett. Mert volt érkezés, nem is akármilyen, olyan, mely még a barlangistállót is templommá volt képes változtatni. Egész emberségünket felmagasztalni. Volt tehát érkezés, olyan, mely képes volt újjá teremteni Isten és ember kapcsolatát. A kapuk kinyíltak, és várták a hatalmas, mennydörgő, félelmetes Úr érkezését, vártak és vártak, és amikor már úgy tűnt, hiába várnak, akkor váratlanul egy gyermek tipegett be rajta.

Benne a távoli Isten közelivé lett. Ezért most karácsonyra várva különösen is tudnunk kell, hogy Isten életutunk társává szegődik. Mégpedig egy végső teljesség ígéretével és elképzelhetetlen boldogság ígéretével, ahogy Pál apostol mondja a Római Levélben: „Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk? Aki tulajdon fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyan ajándékozna nekünk vele együtt mindent?” /Róm 8,32

Ámen

Réz-Nagy Zoltán

Tudatos és jó vezető

Lehet-e olyan ember vezető, aki nem tudatos? A kérdés fordítva is érdekes. A tudatos emberekre vezetőként tekintünk?

Kicsi koromtól kezdve csodálattal néztem azokat az embereket, akiknek a kezéből nem csúszik ki az idő, terveiknek megfelelően építik jövőjüket és amellet még a magánéletükre és a szórakozásra is marad idejük. Vegyünk példának egy munkacsoportot. Ideális esetben azt választanánk vezetőnek, aki az adott munkához a legjobban ért. Ő képes lenne betanítani másokat, időben felismerni bizonyos hibákat. Ahhoz, hogy valaki igazán jó vezető legyen, egyfajta példaképnek kell lennie. Ki akarná, hogy egy olyan ember irányítsa a mindennapjait, aki például a munkán kívüli életében szétszórt? Miért fogadjam meg az orvos tanácsát az életmódváltással kapcsolatban, ha ebédszünetben mellettem szívta el a cigarettáját és amúgy is minden vizit előtt energiatalt iszik? Egy jó vezető nem csak a szaktudásával

mutat példát és vívja ki az emberek tiszteletét, hanem tudatos, hivatásához méltó életvitelével is. De mit is jelent tudatosnak lenni? A mindfulness magyar szinonimája a tudatos jelenlét. Gondolataink és azzal gyakran érzelmeink is elkalandoznak a múltba, vagy feladatainkon keresztül a jövőbe, így hajlamosak vagyunk a jelent kevésbé megélni. A mindfulness gyakorolható különböző technikák elsajátításával, természetesen ez egy eszköz. Egy jó vezető nem kizárólag az lehet aki eszerint cselekszik, és nem minden mindfulness-t gyakorló ember vezető alkat. A tudatos jelenlét pozitívan korrelál a pszichés jóléttel. Két komponensből tevődik össze. A figyelem önszabályozásából és az élményorientáltságból. Ez a típusú tudatosság a kereszténységben is fellelhető, ugyanis a keresztény hagyományokban is fontos Isten jelenlétére való figyelés, befelé fordulás például az imában, egy-egy Taizé esten, zarándoklaton. Ez a kereszténységben meglévő befelé fordulás hasonló a mindfulness-ben

megjelenő önmagunkra figyeléshez. Egy vezetői pozíció sok stresszel jár együtt. Jó, ha ezt a vezető úgy tudja kezelni, hogy a kommunikációjára ne legyen olyan hatással, hogy egy feszültebb időszakban megkeserítse a munkatársai életét. A jó kommunikáció elengedhetetlen része a konfliktuskezelésnek és a jó munkakörnyezetnek. A megfelelő kommunikációs készséggel vannak akik veleszületetten rendelkeznek, de annak sem lehetetlen megtanulni, akinél ez nem így van. Ha nem alakul ki bizalmi kapcsolat, elcsúszik a kommunikáció, akkor a problémamegoldás hibáján túl a jó ötleteket sem fogják megosztani a csoport dolgozói, így partneri kommunikáció nélkül nem lesz a közös cél érdekében érdemi előrehaladás. Bár nagyon fontos a jóviszonyt ápolni, mégis szükséges a munkahelyi hierarchia megtartása. Természetesen ezt nem a másik ember megalázásával, értékeinek semmibe vételével kell elérni.

Tudatosítani kell kinek mi a feladata az adott munkakörben. A vezetőnek nem az a dolga, hogy megoldja mások helyett a munkát, hanem lehetőséget biztosítson és segítséget nyújtson hozzá. Természetesen nem létezik pontos recept a jó vezető összegyűjtésére, mert mindenki más személyiségjegyeket kedvel egy emberben. Imponálhat valakinek az intelligenciája, előadásmódja, szerénysége, humora és még sorolhatnánk a különböző szempontokat. Különböző élethelyzetekben más-más szempontok kerülnek előtérbe. Másat keresünk munkahelyünkön, családi és baráti köreinkben. Utóbbi élethelyzetekben számomra fontos, hogy az adott személy életében ki foglal el vezető szerepet, kinek az útjait járja. Kívánom mindenkinek az Adventi várakozásban, hogy a sok tennivaló és vizsgák közepette, merjen a Vezetőjére támaszkodni és Vele bizalmi kapcsolatot kialakítani. Áldott várakozást!

Dobri Eszter

Mindenkinek kell egy jászol

Kisgyermekként izgalommal vártam, hogy eljőjön végre a tél. A hideg, fehér tél. Emlékszem, sokszor egészen sokáig maradtam fenn éjszaka és várakoztam. Várakoztam, hogy olyan sok idő után újra lehulljanak a varázs pelyhek. Egyszer csak megérkezett az édesapám: „Rózsikám, esett a hó”, én pedig szaladtam az óriási ablakhoz, amely párás lett a leheletemtől, de még ez sem takarhatta el szemeim elől azt a csodát, amelyet az égből aláhulló hópelyhek sokasága jelentett számomra. Az az időszak, s még ma is így van, maga volt a boldogság. Akkor még nem jutott eszembe, hogy ami számomra öröm, s amit már oly régóta vártam, másnak rémálom. Akkor még nem tudtam, hogy ezekben a napokban is van, aki kénytelen egy kartondobozon meghúznia magát a Duna partján. Akkor még nem tudtam, hogy

vannak olyan emberek a Földön, akik számára a karácsony az év legmagányosabb és egyben legszomorúbb ünnepe. 2017. januárjában kerültem a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Miklós utcai hajléktalanellátó intézményébe. Egészen az egyetem megkezdéséig ott dolgoztam, s máig visszahúz a szívem abba az épületbe, amely sokszor hangos a rászoruló emberek égbekiáltó felháborodásától, csalódottságától, vagy épp a nevetésektől, amelyek szájukon, mint kisgyermek száján születik meg. Isten gondviselése, hogy azok között az emberek között dolgozhattam, akiket a társadalom megvet, kiközösít, sajnálat tárgyává tesz. Jézus jászolban született meg a betlehemi égbolt alatt, szalmákközött. Életetanúskodik mindarról a jóról, szeretetről, amelytől Krisztus valóban a világ megváltója. S

eszembe jut, hogy ezeket az emberek is megváltotta. Eszembe jut, milyen párhuzam van sokszor a hideg időben is sátorban alvók és a megvetett Megváltó között. Azt gondolom, hogy nem szabadna egy embernek sem utcán, aluljáróban, köztereken álmra hajtani a fejét. Persze jöhetnek az oly sokszor emlegetett vádak: „de hiszen az ő hibája, hogy oda jutott” vagy „miért alkoholra költi az összekoldult pénzét”. Ahelyett, hogy megpróbálnám megmagyarázni ezeket a mondatokat, egy igeszakaszt hozok elétek. „Akkor így szól a király a jobb keze felől állókhöz: Jöjjetek, Atyám áldottai, örököljétek a világ kezdete óta számotokra elkészített országot. Mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok, mezítelen voltam, és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok, börtönben voltam, és eljöttetek hozzám.” /Mt 25,34-36/ A hajléktalanok között töltött szol-

gálatom alatt megtanultam, hogy bármit teszek embertársaimmal, azt Jézus Krisztussal teszem meg. Láttam Krisztust mosolyogni a hálás aszszony szemében, aki helyet kapott, hogy meghúzza magát az éjszakai menedékhelyen. De láttam sírni is Őt, amikor a kétségbeesett férfi tudta, meg fog halni, ha nem keresi fel az orvost, s nem teszi le az alkoholt. S láttam gyászolni is Krisztust, a kollégáim szomorú tekintetében, amikor elveszítették ügyfeleiket. És megtanultam, a mélység magányossá tesz. De vallom, soha nem lehetünk olyan mélyen, ahová Krisztus szeretete el ne érne! Ne felejtsük el, hogy Krisztus tanúi lehetünk a világban, azzal a szeretettel, amelyet Őtőle kaptunk. Az ebből a szeretetből fakadó odafigyelést, gondoskodást, együttérzést adjuk át akkor is, amikor ezekkel az otthontalan, Krisztusarcú emberekkel egymás útjait keresztezünk. Mert mindenkinek kell egy jászol.

Udvaros Dóra

Fizetség egy mosolyban

Sanfordban számos olyan család él, akik nem engedhetik meg maguknak, hogy gyermekeiket karácsonykor ajándékkal lepjék meg. Közöttük minden decemberben az Üdvhadsereg oszt ruhákat és tartós élelmiszereket. Az Üdvhadsereg munkáját egy idős úr, James Annis segíti közel ötven éve. A sanfordi családokhoz hasonlóan, Annis gyermekkorában is gyakran hiányzott az ajándék a fa alól. Azért kezdett el fából babákat, autókat, malacperselyeket és társasjátékokat faragni a rászoruló gyerekek részére, hogy ezt nekik ne kelljen átélniük. A játékokhoz szükséges faanyagot a környékeliek felajánlása biztosítja, azonban a festékeket és az alkatrészeket ő maga állja. Éves szinten közel 300 gyermeknek készít és juttat el ajándékokat. Gyakran kérdezik Tőle, hogy mennyit fizetnek munkájáért. De, ő csak mosolyogva ennyit válaszol: „Az a fizetség, amikor meglátom a mosolyt a gyerekek arcán.” Jézus is többször ösztönözi tanítványait egymás segítésére és ezzel együtt a másik észrevételére. Amikor egymást segítjük valójában az Urat szolgáljuk, aki épp úgy jelen van em-

bertársunkban mint önmagunkban. Fontos, hogy lehetőségeinkhez mérten ne csak karácsony közeledtével adakozunk, az év többi napján is vegyük észre a ránk szorulókat. Az adakozás továbbá nem csak anyagi természetű lehet, hanem lehet lelki jellegű. Egy-egy mosoly, kedves szó vagy akár egy apró érintés is képes szebbé varázsolni a szomorú napokat, perceket. Az adakozás lehet fizikai jellegű is, amelyben segítséget nyújthatok a mozgásban, pakolásban a nálam gyengébb vagy korlátozott társaminak.

Ha valaki úgy érzi szeretne adakozni számos szeretetszolgálattal, segítség szervezettel, kezdeményezéssel felvéve a kapcsolatot megteheti.

Azonban ha valakinek inkább lelki jellegű, akár otthonról is véghezvihető adakozásra lenne kedve, annak sok szeretettel ajánlom a pottyoslabda.hu „Legyél önkétes pótunoka!” kezdeményezését.

Jeszencsák Lilla

Milyen a finn karácsony?

Az eredeti címe a Más népek és karácsonya kellett volna lennie a cikkemnek, mégis jobbnak láttam leszűkíteni a címet, hiszen, ahhoz, hogy komolyabb képet tudjunk alkotni egy idegen kultúráról fontos, hogy ne csak két bekezdésnyi adat álljon rendelkezésünkre. Most, hogy letudtuk a prologust lépünk is át képzeletünk ajtaján a Mikulás birodalmába, ahol hűvös szelek járnak és varázslat leselkedik ránk minden sarkon. Finnországban a karácsonyi készülődés, akárcsak nálunk, már advent első vasárnapján kezdődik. Mivel a finnek legkedvesebb ünnepe a karácsony (joulu) időben készülődni kezdenek, gyorsan beszerzik az ajándékokat és ünnepi ételek megszámlálhatatlanul sok összetevőjét. Az összetevők azért is fontosak, mert például a heringet (silli), egy úgynevezett "üvegfüvő módra" készítik el, melyhez hozzátartozik, hogy a halat előtte egy hétig lúgos oldatban, majd tiszta vízben áztatják, hogy elérje a kívánt puhaságot.

Mielőtt azonban előreszaladnánk visszatérnék a készülődésre, melyre majdnem akkora hangsúlyt fektetnek a finn emberek, mint magára az ünnepnapokra rítusaira. A család Mézeskalácsot (piparkakku) és karácsonyi süteményeket (joulutorttu) süt és többnyire karácsonyi jókívánságokat küldenek képeslap formájában a távoli rokonoknak. A munkahelyeken és egyetemeken nagy népszerűségnek örvend a pikkujoulu is, melyet talán kiskarácsonynak fordíthatnánk. Ez az esemény a mi Mikulásozásunkhoz hasonlít, hiszen a dolgozók vagy diákok ilyenkor kihúzzák egy Mikulás-sapkából egymás neveit és megajándékozzák egymást az ünnepek előtt. Amikor finn szakos egyetemista voltam, minden évben részt vennem ezen az ünnepségen. Ilyenkor egy különleges finn italt szolgáltak fel melynek neve,

Salmiakki Koskenkorva, mely leginkább a Sambuca nevű italhoz hasonlít. Ez az ital egy likőr, mely édesgyökérből készült és személyes véleményem szerint leginkább a folyékony medvecukorhoz hasonlít. Hamár az édességeknél járunk akkor azt is fontos megemlítenünk, hogy a finnek kifejezetten édesszájak és az ilyen ünnepségeken is felszolgálnak mézeskalácsot, illetve csokoládét is, sőt a kolozsvári finn közösségben már gumicukrot is, bár az nem tradicionális édesség. Ezek az ünnepségeken fel szokott lépni az énekkar, mely nemcsak a karácsony, hanem a finn kultúra szempontjából is indokolt, hiszen a dalok az egyik legfontosabb részét képezik a finn identitásnak, az egyik legfontosabb mitikus alakjuk is, Väinämöinen, dalnok volt. Érdekességképpen tudom javasolni az olvasónak, hogy bátran lapozza fel az evangélikus énekeskönyveket, ugyanis számos mai napig énekelt dalunk dallama a finn népzeneből ered, mely fel is van tüntetve az énekeskönyvben. Egy másik érdekesség, mely szintén a finn hiedelemvilágból maradt fent, survival-ként, a madarak etetése. A finn emberek advent idején a fákra diót és más magvakat és gyümölcsöket akasztanak, hogy kedveskedjenek a madaraknak. Tettüket az indokolja, hogy tulajdonképpen egy egyezséget kötnek velük, hogy később eme állatok a nyár folyamán ne éljék fel a termést. Ha megnézzük a finn a domborzatot láthatjuk, hogy mivel nincs túl sok termőföld és az is meddő az itteni alföldekhez képest, így az ottani embereknek sokáig komoly nehézségeik voltak a természet viszontagságaival. Visszatérve a karácsonyhoz érdemes egy kicsit beleásnunk magunkat a Mikulás finn nevébe, Joulupukki. Ez a név valójában „karácsonyi kecskét” jelent, mivel Finnországban az volt a szokás, hogy volt egy Yule kecske, aki félelmetes volt, és ajándékokat kért az emberektől, nem

pedig adott. Idővel a kecske lett az ajándékozó, majd a Mikulás átvette a helyét, de a neve megmaradt. A finn hiedelem szerint a Mikulás egy szarvason érkezik a házhoz, majd megkérdi, hogy vannak-e ott gyermekek. Ha igen, akkor bemegy és a szófogadó gyermekeket megjutalmazza és az engedetlenek pedig egy zsák szemet hoz. . Az ünnepre gondosan kitakarítják a házat, majd feldíszítik karácsonyi díszekkel, terítőkkal, az ablakokra és az ajtókra színes díszeket akasztanak. A kertekben a fákat és a bokrokat egyaránt karácsonyi világítással öltöztetik fel. Karácsonyi virágok Finnországban a jácint és a mikulásvirág, a karácsony színe pedig a piros. A finnek karácsony előestéjét általában a temetőben töltik szeretteik sírjánál majd később hazamennek szaunázni. Karácsony napján általában templomba mennek és a családjukkal ünnepelnek. Ezen a napon fokozottan fontos a meghittség, így sok családban ilyenkor nem is fogadnak látogatókat sőt a telefont sem veszik fel. Végül, de nem utolsó sorban pedig még megemlítenék egy másik érdekes szokást, mely nem más, mint az, hogy 24-e reggelén risipuurot (rizskása/tejberizs) esznek, amelybe egyetlen szem mandulát rejtenek. A hagyomány szerint az elkövetkező évben szerencse vár arra, aki megtalálja benne a mandulát. Ha lány az illető, akkor úgy tartják, férjhez fog menni 24-én délben Turkuban, Finnország előző fővárosában.

Békés, boldog karácsonyt kívánok!

Mátyás Gergő

Közelebb Betlehemhez

A Jeruzsálemből Betlehembe vezető út jobb oldalán katonai ellenőrzőponton és betonfalakkal körülhatárolt, tetejükön szögesdróttal védett vékony kis utcácskán kell átjutnia annak, aki a zsidóság egyik zarándokhelyére, Ráhel sírjának zsinagógájához szeretne eljutni. A zsinagógát rendkívül sok nő látogatja. Olyan zsidó asszonyok zarándokhelyévé vált, akik gyermekáldásért fohászkodnak. Jákób szeretett feleségéhez, Ráhelhez imádkoznak segítségért, hogy gyermekük születhessen. Ráhelre a Betlehembe vezető út mellett jöttek rá a szülési fájdalmak, és miközben megszületett második fia, Benjámín, a gyermekáldásra sokáig áhítózó anya azonban belehalt szülési fájdalmaiba.

A Betlehembe vezető úton egy Kathisma nevű egykori bazilika alig ismert romjai is megtalálhatóak. A hagyomány szerint a szülés előtti órákban még itt pihent meg egy nagy kőnél a számról leszállva Mária, hogy félúton Jeruzsálem és Betlehem között egy korty vizet igyon. Itt várta meg, hogy férje, József olyan szállást keressen, ahol életet adhat megszületendő gyermekének, akit Jézusnak neveztek el. Hogy Ráhel sírja és a kő, ahol Mária megpihent pontosan milyen távolságra is vannak egymástól, azt számszerűen nehéz kifejezni, lelki összekapcsolódásuk azonban még a bibliai tipológia szűrőjénél is erősebb.

Két gyermeket váró anya készül gyermekének életet adni otthonuktól és megszokott körülményeiktől távol. Az ószövetségi Ráhel belehal a szülésbe, míg Mária, az újszövetségi kegyelem hordozójának szülőanyjaként a Megváltó érkezésének főszereplője lehet. A születés színhelye és eseménye kizökkent időben és szokatlan eseményekben történik meg. Az inkarnáció a születés fájdalmában és csodájában, a betlehemi poros és szögesdrótos út valóságában, Ráhel és Jákób, Mária és József, Isten és ember kapcsolatában érkezik.

Erre a mostani karácsonyra készülve mi is kizökkent időben érezzük magunkat. Valahol úton vagyunk mi is, indulunk Betle-

hem felé, de átjárja testünket és lelkünket a megszokott biztonságérzet elvesztése. Hogyan valósul meg 2020 karácsonyán a megszokott családi idill? Mi lesz most a karácsonyi liturgia ismerős színhelye, közössége és atmoszférája helyett? Milyen lesz a teológus hallgatónak, az EHE oktatójának vagy munkatársának karácsonya ebben a kizökkent időben?

Legyen biztatónk az a bibliai tanúságtétel, hogy a Betlehembe vezető út nem emberi igények megszentelődéséről szól, hanem Isten embermentő céljának megvalósulásáról. A megszületett Jézus ünnepe teológiailag értelmezhető zarándokhelylyé, templommá, oltárrá tesz minden olyan helyet, ahol gyertyát gyújtunk, ahol felcsendül a karácsonyi korálének, ahol elhangoznak a karácsonyi történet igéi, és lesz mellettünk valaki, akivel együtt tudunk majd imádkozni. A születés eseménye, az üdvtörténet inkarnációja az ünnep. Legyen számunkra biztatás és reménység, hogy ez megtörténhet templomban, templomudvarban, kereszt mellett, nappali szobánkban, valakinek az ablaka alatt, telefonhívásban, vagy akár betegágy mellett.

Betlehembe vezető karácsonyi ünnepet és békeséget kívánok mindenkinek!

Pángyánszki Ágnes

Tartalom:

Krisztus megszületett- már filmvásznon is	3.0
Áhítat.....	4.0
Tudatos és jó vezető.....	7.0
Mindenkinek kell egy jászol.....	8.0
Fizetség egy mosolyban.....	10.0
Milyen a finn karácsony?.....	11.0
Közelebb Betlehemhez.....	13.0

*Áldott Karácsonyt és Újévet
kívánunk!*

Következő megjelenés:

2021. Március

Téma: Hajtás sarjad

Szerkesztőség:

Főszerkesztő: Jeszencsák Lilla

ETO szerkesztők: Juhász Zoltán

András és Dobri Eszter

Karácsony nem az ész,
hanem a szív ünnepe.

És a szív érzi,
hogy azok is
ott állnak veled
a karácsonyfa körül,
akiket a szemekkel
nem látsz,
és az eszeddel
nem hiszel.

- Müller Péter

